

POGAJAJ BÓH

ČASOPIS EVANGELSKICH SERBOW

11. číslo

Budyšin, nowember 1963

Lětnik 13

Hrono na nazymnik 1963

Ewangelij wo kralestwj budže připowědany na swědčenje wšitkim ludam, a potom přindže kónc.

Mat. 24, 14

My křescenjo wěmy wo započatku swěta a wo jeho kóncu. Druzy to hinak wuča, to je jich wěc. Biblija, založk našeje wěry, a wěruwuznaće, kotrež je po njej nastalo, nas wučitej, zo swět, wot Boha stworjeny, so jónu skónči. Lěpje prajene: jedna so wo tutón swět, wo tutón „aion“, kaž to w grekskej rěči rěka; přetož swjate Pismo wě wo „aionach“, to su nimo měry dolhe časy, doby. Hdyž je so tutón swět skónčił, přindže nowe njebo a nowa zemja, to rěka nowy „aion“. A tak to budže potom, hdyž Chrystus zaso přindže.

Wo tym cyrkej předuje nětko na kóncu cyrkwinskeho lěta. A ja sym na to wšo skedźbnił, dokelž chcych pokazać, zo so potom, hdyž my křescenjo rěčimy wo skónčenju swěta, njejedna wo někajke zrudne, sentimentalne začuće, ale wo wěstu, žiwu nadźiju.

My mamy jednu nadźiju, kiž swět drje njeznaje.

„Maran atha!“ — Knjez Jezus dže! To rubi nam wšu zrudobu, to wulki pokoj je.

„Maran atha!“ Knjez Jezus dže!

Na takje a podobne wašnje spěwa křescanski lékar našich dnjow. Potajkim, zo jónu tutón swět zastanje, hdyž Chrystus zaso přindže, to je wažny džěl a fakt, to je jedna hlowna wučba našeje křescanskeje wěry!

Ale hdy to budže? To nichtón nje wě a sej tež nichtón wulicě njemóže a njesmě. Naš Knjez drje runje w našim stawje někotre pokiwy dawa. Přecitajće a rozpominajće sebi prošu wšitke štučki do našeho teksta! Ale budže kedźbliwi při tym, zo njebyšće činili kaž někotre sekty, kiž wěšća: „Nětko je tak daloko!“ Runje w tym mamy jara stróžbi być a wostać. Runje w 6. štućce naš Knjez Jezus sam napomina, zo njesměmy dočasne wěšćić a něšto twjerdzić, štož hišće tak daloko njeje: „Wy budžeće wójny słyšeć a kak budu ludžo wo wójnach rěčeć. Hlejeć, zo byšće so njestrožili, přetož to wšitko dyrbi so stać, ale njeje hišće kónc.“ (Mat. 24, 6)

Tudy w našim hronu so njejedna wo wójnu, ale wo měr jara spěchowacy skutk, mjenujće wo předowanje ewangelija po cyłym swěće jako wuswědčenje za wšitke ludy. Hělyž je so to stało, kónc přindže. Haj, je so to nětk stało abo nic? Je to nětk tak daloko? To je prašenje, na kotrež so

Džěło a mzda

Džělaćerja mzda njesmě pola tebjewostać přez nóc hač do ranja (Zaplać swojeho pomocnika hnydom, zo tola wón njeby wo swoju mzdu přišo!). Kóždy džělaćer je swojeje mzdy hódný. Tak a podobnje namakamy husto w swjatym Pismje a wosebje pola profetow a w Mójzasowych knihach napominanje, zo by so džělaćer a služobnik sprawnje za jeho džěło plaćil. To su Bože napominanja, přetož Bóh, naš njebjeski Wótc, lubuje prawdu. Ale prawda, sprawná mzda, to je problem, wo kotryž so čłowjestwo bédži tak dolho, kaž mamy organizowanu towaršnosć, potajkim lěttysacy hižo. Wjele hórkosće a krejpreleća je tole wojowanje na čłowjestwo přeco zaso přinjesło. Tón problem je nimo měrje čezki a my jako křescenjo mamy tu měrnje a smilnje wěc posudžować.

Dwaj přikladaj: Někotři ludžo du přez lěs a sebi jahody do huby šćipaju. Štož je pilny byl, je wjele zjědł. Lěni njeje na pilneho so horšić směl. Wěc běše jasna a sprawná.

njehodži cyle jasne w jednej mysliwotmołwić. Wězo, wosada Jezom Chrysta a jejna služba, je džensa swětodaloka naležnosć. Wězo su pósli ewangelija do wšitkich džělow zemje přišli! Ale hač je so hižo wšo dočiniło a dopjelniło po woli Božej, to so praša. Přeco hišće mamy wulke nadawki a prislušnosće, zbožo w Jezusu Chrystusu wobsweščić ludam, tež našemu ludu. A hač je tak daloko, zo su, móhl rjec, wšitke „dyrbizny dopjelnjene“, to ma Knjez sam rozsudzić.

Wězo njestěji tu, zo dyrbi so cyły swět křescanski činić. Ně, předować ma so wjesoła powěsć wšudžom. Hač wšitke ludy ju přimnu abo nic, to je jich wěc. A chětro daloko smy tola přišli w tym nastupanju! To nam dopokazuje ekumeniske hibanje našich dnjow a tež II. Watikanski koncil Katolskeje cyrkwe, kotryž so nětko w Romje wotměwa. A tak je to tola znamjo za to, zo smy žiwi w poslednim času, tež hdyž my Božu protyku a Boži časnik njeznajemy, kiž posledni džěn a posledny mjeńšinu pokazujetej. Spěwajmy tohodla tróštnje:

Přindž, Jezu, tebjewžadam,

a njebudž dolho tam;

přindž, slónětko, tebjewhladam,

a chwataj bórce k nam.

Přindž, Jezu, wzmi nas k sebi,

zo bédženje kónc ma.

My wołamy so k tebi,

ty naša nadźija.

La.

Druhi přiklad: Mały Michał dže hriby pytać. Jeho wuspěch bě snadny, ale tola tajki, zo móže mać jedyn wobjed z nimi přihotować. A nětko za blidom mały Michał ze sylzojtmaj wočomaj přihladuje, kak mać „jeho hriby“ rozdzěla, každemu lžičku, nanej samo dvě a sebi samej najmjeńšu. Čehodla drje sej mać přeco najmjeńše bjerje?

Michał: „Wy mi moje hriby zjěšće, kotrež sym ja napytał.“

Nan: „Ale Michale, njesmě mać ničo wot twojich hribow jěsć? Wona je tola je přihotowała z wulkej prócu. Njesměm ja wot twojich hribow jěsć, kiž wšednje na džěło jězdžu? Njesmě wowka ničo dóstać, kiž je so čas žiwjenja pracowała a nětko wjace džělać njemóže? Hladaj Michale, ty sy tola wědžeć dyrbjaj, zo jenož sam za sebje hriby njezběraš, ale za nas wšitkich, tak kaž mać nas wšitkich wobstara a ja za nas wšitkich na džěło jězdžu.“

Nadźijomnje je so Michał z tajkimi słowami swojeho nana spokojil a je dowěry dosć měl k swojej maćeri, zo je wona w lubosći wšitkim hriby prawje džělila. Što pak potom, jeli zo so swójbni rozkorja a chcedza na kóždy pad kóždy swój prawy džěl měć? Po kajkej zasadze su hriby prawje rozdzělene?

W hospodarskim žiwjenju, we wulkim swěće wonka pak je problem prawje mzdy hišće wjele čěši. Bjez wěsteje dowěry a lubosće njeprindžemy ženje k měrej a njebudžemy swój wšedny chléb, kiž Bohu džak mamy, spokojom jěsć móć.

Biblija w našim času

Rozprawy wo lěće 1962 pokazuja, kak bibliske towarstwa swoju džělawosć přisporjeja. Někotre lěta dolho je ličba čišćow samsna wostała, mjenujće 3,5 mil. biblijow, 3,5 mil. nowych testamentow a 23 mil. jednotlivych džělow swjateho Pisma, potajkim do hromady 30 mil. eksemplárov za jedne lěto. W lěće 1960 běše 35 mil., w lěće 1961 39 mil., w lěće 1962 je so 49,8 mil. eksemplárov rozpredało. Při tym ani hišće njeje rozprawa Stuttgartskeho bibliskeho towarstwa podata. Do 1 200 rěčow je biblija přeložena abo tola džěle z njeje. W zašłym lěće je so přeni króć biblija w dwěmaj nowymaj rěčomaj wudała a nowy testament w 6 nowych rěčach. K temu přindže 22 rěčow, do kotrychž je džěl biblije přeloženy.

Sonntag

Naša jězba 1963

Po stopach Jana Husa, Jana Amosa Komenskeho a serbskich humanistow

Podal Gerhard Wirth

(Pokročowanje)

Wot Tabora jědźechmy po historiskich pučach a přez města, kotrež mějachu wulki wuznam w husitskim hibanju, do Husineca, hdžež je so Jan Hus wokoło lěta 1370 narodził. W Čechach mamy tři Husinecy, ale po wšém zdaću je so tola Jan Hus tu narodził. Jako běše w léce 1868 tu wulka swjatočnosť k wopomnjeću na Husowe narodźenje před 500 lětami, běchu tam tež lužiscy Serbja přítomni mjez 60 000 wopytowarjami. Tutón swjeden za čas Habsburgskeje,

čil, ale při wšém svojim předowanju a při wšém rěčenju a činjenju sym so prócował, zo bych čłowjekow wot hrěcha wotwobročil. W tajkej ewangelskej wěrnosci, kotruž sym wučil, chcu džensa z radosću wumřéc.“

Z Husineca je wušol čłowjek kručeteje, swěrnejše powahi, kotryž je njebojazny hrěchi swogeho časa z mjenom mjenował a je swogeho přeswědčenja dla do smjerće šol.

„Zatamany je tón, kiž za schibu chléba wěrnosc wopuści.

Lěpje je, derje wumřéc, hač zlé žiwy býc.

Štóz so smjerće boji, njemóže so žiwjenja radować.

Nade wšém dobywa wěrnosc.

Swěrný křescano, pytaj wěrnosc, slyš wěrnosc, wukń wěrnosc, lubuj wěrnosc, rěč wěrnosc, džerž wěrnosc, škitaj wěrnosc hač do smjerće!“

Tole su někotre słowa Jana Husa, z kotrychž spóznamy jeho nadobnosť a njebojazliwosc. Jeho běchu spalili, ale jeho mysle běchu dale žiwe a lud mójnje zaběrachu. Z wohenjom a mječom njemóžeš přećiwu duchej wojować. To je nas wučila martrarska smjerć Jana Husa. Ze surowym mječom pak tež njemóžeš wěrnosc škitać a wuchować. To je bolostne pónaće, kotrež husitam po 15lětnj wójnje njebě zalutowane.

Jězba wot Husineca přez Šumawu (Böhmerwald) hač do Čěskeho Krumlowa je nam w najrjeńšim dopomnjeću. Rjane čmowe lěsy, něžne doliny z luboznymi městačkami, kaž Prachaticy a přede wšém Čěski Krumlow, a zaso so zběhaše puč přez wyšiny, z kotrychž hladachmy daloko do kraja. Nalěwo do Čěskeje a naprawo do Němskeje. Na samej wyšinje sedžeštaj mlodaj mandželskaj a so wjeselištaj wšeje tuteje zemskeje rjanoscě. My tam pozastachmy a so jeju prašachmy za wosebitoscemi tuteje rjaneje krajiny. Wonaj so wjeselištaj, přeni raz lužiskich Serbow zeznać, wo kotrychž běštaj hižo tak wjele slyšaloj. My njewěmy jich mjena. Wonaj njewěštaj, što my běchmy, a tola so wjeselimy tuteje hodžiny zetkanja tam při droze wosrjedz čmoweje Šumawy. Tam we wysokich horach je ze zahaćenjom rěki nastał wulki, wulki jězor, po kotrymž plachtowachu cyłe stadia małych a wulkich čolmow. To běše krasny napohlad!

Z horow potom jědźechmy dele do rjaneho Čěskeho Krumlowa.

(Přichodnje dale)

W tutej malej chězce založichu pobožni křescenjo před 505 lětami Čěskobratrsku cyrkej, z kotrejež je w l. 1722 wurostla Ochranowska Jednota (Herrnhuter Brüdergemeine)

potajkim němskeje monarchije, měješe nimo měry sylny wliw na narodne žiwjenje Čechow. Tehdom so Čěša znowa dopomnichu na swoju wulku zašłosć a wosebje bu narodne wubudźenje tehdom přihotowane z pismami Palackeho a Šafařika. Nětko běchmy tu w ródnej wsy Jana Husa, wysoko w horach Šumawy. Jow přez Husinec džěše droha do Prachatic a dale přez hory do Nürnberga. Před lětstotkami mějachu tu wjesnjenje swoje pjenjezy z připahanjom, zo bychu překupcam jich čězke wozy přez hory pomhali wozyć. Tehdom su překupcy a wosebje tež jich wotročcy přenošowali reformatoriske a revolucionarne mysle mjez krajemi. A tak je tež Jan wot swogeho nana z časom zhonił wo problemach, kotrež swět tehdom zaběrachu. Jan Hus je přišol jako hólčec do bliskeho rjaneho městačka Prachatic. Tam widžachmy hišće twarjenje, w kotrymž je wón do šule, čiba na šulu chodzil. Jow w tutej rjanej krajiny je so započalo žiwjenje Jana Husa, kotrež je so 45 lět pozdžišo 6. 7. 1415 na šćěpowcu skónčilo. Jeho poslednje słowa běchu: „Bóh je mój swědk, zo njejsym ženje to předował, na čehož mje falšni swědcy winuja. Ani njejsym to wu-

Chězka z wěžičku je Boži dom maleje ochranowskeje wosady w Potštejnje.

Přenje Bože služby so wotměwachu w přenjej chězce naprawo.

... nadobo a njenadžujce

Njedawno čitach w nowinach scěhowacu powěsć: „Džensa rano wumrě nadobo a njenadžujce naša luba mać a wowka 83 lět stara.“

Nadobo: Žadyn wot nas njeznaje, hdy je za nas poslednja hodžina tu na tutym swěće. Kajka mać na to myslí, zo nan, kiž rano hišće na džělo dze, wječor domoj so njewróći? Abo što myslí, jědžo na motorskim abo w awće, zo móhl w přichodnym wokomiku smjertnje znjezbožić? Nichtón! Wšudžom wokoło nas steji smjerc —, tola jeje hodžinu njeznajemy. „Nadobo!“ —, tak budže za wšitkich rěkać.

Njenadžujce: Směmy to jako křescenjo rjec? Haj a ně! Štó, wosebje z młodych ludźi, ma chwile a lóšt so přihotować abo sej myslić na poslednju hodžinu? Njebojimy so samo tutech myslow? Kak husto rěka: „Ach, tutu nježdělu njeponđu kemši, ja mam wšak hišće druhi raz składnosć. Džensa radšo knihu čitam abo za eksamen wuknu atd.“ „Bibliju čitać, kěrluš spěwać, ně, to njech stari ludžo činja. Woni maja chwile za tajke wěcy.“ Što pak potom, hdyž wjac njezměješ składnosć myslić sej na swoju poslednju hodžinu?

Steji-li tak z nami, potom je smjerc njewočakowana.

Cehodla pak njesměmy „haj“ ale dyrbymy „ně“ prajić? Što chce stary być? Citachmy tola prjedy: „... njenadžujce wumrě mać 83 lět stara.“ Njenadžujce? Kak dołho dyrbi potom twoje žiwjenje hišće trać? W Bibliji steji: „Naše žiwjenje traje 70 lět, a hdyž je wysoko potom 80 lět.“ Kóždy

dzeń wyše 80 lět je za nas hnada Boža. Tu w našim přikładze něšto njetrjechi, hdyž wowka, 83 lět stara, hišće „njenadžujce“ wumrě.

Wšitycy wěmy a widžimy přeco a přeco zaso, zo je smjerc wokoło nas. W kóždym wokomiku móže nas přimnyć. Dokelž runje to wěmy, njebojimy so tutech myslow, ale prócujemy so hišće „d ž e n s a“ tola skónčnje wo to, zo bychmy we wšědnym žiwjenju tež na hodžinu smjerće sej myslili, zo bychmy Jezusa Chrystusa jako fundament swojeho žiwjenja a skutkowanja měli, zo bychmy dzeń započeli z Bohom. Čitajmy rano bibliške teksty abo modlimy so tež raz za swojeho susoda, kiž njewěri kaž ty do Chrystusa, a je runje w njezbožu a w nuzy. Zo bychmy tola wjac chwile měli za swojeho susoda!

Pomhajmy sej mjez sobu, zo bychmy jedyn na druhého sej myslili a so přihotowali na poslednju hodžinu. Potom njetrjeba žadyn wonka stać. Potom smjerc njeje njewočakowana, dokelž lubosć našeho Knjeza Jezom Chrysta nas njewopušći, a tuta šerjaca a strašna hodžina budže nam loša, přetož wěmy, zo budže tamne žiwjenje sprawniše a krasniše hač naše zemske.

Rozsudž so nětko sam, luby čitarjo, hač je twoja poslednja hodžina wočakowana abo njewočakowana! Je wona wočakowana, potom směš wědžeć, zo njemóže tebjě ničó džělić wot lubosće Božeje, kotraž je w Jezusu Chrystusu, našim Knjezu.

(Frohe Botschaft)

My studenća Lipsčanskeje teologiskeje fakulty mějachmy składnosć, so na tutej Božej službje wobdžělić. Tri hodžiny trajaca Boža služba njeběše nam předolha, byrnjež přédowanje jenož 10 mješin traješe. Wosada cyły čas steješe. Wězo, wjele z liturgije njerozumichmy, přetož cyrkwinska rěč je starosłowjanščina, ale něštožkuli tola znajachmy. Nimo toho spěwachu epistolu, scenje a tež někotre džěle liturgije hišće raz w němskej rěči. Krasne běchu wotměnjate kěrluš mjez arcybiskopom, měšnikami; diakonom a liturgiskim chorom (pišćełe rusko-prawosławna cyrkej njeznaje). Přeco a přeco zaso zaklinča modlitwa chora: „Knježe, smil so!“ W mjenje lutherskich křescanow strowješe krajny biskop Mitzenheim wosadu a ewangelskich a katolskich hosći.

Jan Lazar

Njeswaćidlsky kapłanojo

W léće 1726 založi so w Njeswaćidle kapłanstwo, dokelž bě wosada so rozšěriła, a husto skoržachu dla njedosahaceho duchowneho wobstaranja. Kapłanstwo bě wobsadźene hač do léta 1870. Potajkim 144 lět běšaj tu dwaj duchownaj. Runje 20 kapłanow je tu za tutón čas skutkowało. Někotři běchu tu jenož krótki čas, dwaj jenož jedne léto a druzi su tež dlěje tu skutkowali, najdlěje posledni kapłan wot 1840—1870, potajkim 30 lět. Bě to Handrij Tafel z Delnjeje Hórki. Wón je čas swojeho žiwjenja za kapłana był. Najwuznamniši běše drje mjez nimi Jurij Mjeń, kotryž běše 1750—1760 za kapłana tu a kotrehož potom sej wuzwolichu za fararja. Wón je w našej wosadze swoje dušepastyrské džělo wukonjał hač do léta 1785. Wo nim pisa Rudolf Jeně w swojej wuznamnej knize „Stawizny serbskeho pismowstwa“, zo bě přeni serbski swětny basnjer. Wón narodži so 1727 jako syn bura w Rubočicach a chodžeše w Hali we wustawach Awgusta Hermana Francki na šulu. W Lipsku je teologiju studował a je jako kapłan a farar jenož w Njeswaćidle skutkował, hdžež 1785, potajkim 58 lět stary, zemrě.

Ale tež Křescan Bohachwal Hānich drje bě wuznamny čłowjek. Wón je hromadze z Budyskim kapłanom Kaplerjom wudał jedyn lětnik serbskich přédowanjow. Tež jeho běchu sej Njeswaćidlsky, hdyž běše 9 lět za kapłana tu był, wuzwolili za swojeho fararja a je hišće 36 lět tu jako farar swěru w Knjezowej winicy džělał.

Korla Benjamin Hatas z Luća běše tu kapłan wot 1830—32, hdyž sebi jeho wuzwolichu za fararja. Wón w léće 1839, w 33. léće swojeho žiwjenja, zemrě.

W léće 1870, jako Handrij Tafel na wuměnk džěše, so kapłanstwo znowa njewobsadži, dokelž bě so Njeswaćidlska wosada pomjeńšila. Komorow, Jědk a Niža Wjes so tehdom za farowachu do Rakec a Delni Wuhnjow do Hodžija.

Z Reformaciskim swjedženjom 1963 nastupi, nětko wšak nic kapłan ale jako druhi farar w Njeswaćidle Eberhard G r a u p n e r swoje zastojnstwo. Boh Knjez chce j jeho skutkowanje mjez nami miłosćiwje žohnować. W.

Poslednja hodžinka ...

Čłowječe,
Jónu přińdže hodžinka,
Hdžež wšitko nimo budže,
Hdžež twoja swěčka hasnje
Wosrjedž w twojim ludže!

Čicho zawdaš ruku
Wšitkim k wěčnom' Božemje
A potom chwataš sam —
Twoju ščežku tam —
Hdžež wěčny wusud budže!

O wopomń swoje puće
Hač wšitke rune su —
Hač njesu skutki plody —
Kiž njezhinu. —

Što je nam blyšč a krasa
Tu na zemi?
Su jenož kwětki časa,
Kiž smjerc wšě podlemi!

Tuž budž naše byće
Tu na zemi
Z Bohom kručě zjednoćene
Hač na wěki!

O wopomń,
Jónu přińdže hodžinka,
Hdžež wšitko nimo budže,
Hdyž twoja swěčka hasnje
Wosrjedž w twojim ródnyim ludže!

Pawoł Krječmar

Z Rusko-prawosławneje cyrkwy w Němskej

W tutym měsacu bě 150 lět, zo dobychu ruske, pruske a ruskuske wojska w bitwje pola Lipska nad Napoleonom. Z tuteje přičiny měješe Lipsčanska rusko-prawosławna wosada žadny wopyt. Arcybiskop Sergijus, eksarch Moskowskeho patriarchata za Němsku a Srjedźnu europu swjećeše „Božu liturgiju“ w cyrkwi swj. Aleksija. Tuta cyrkej natwari so před 50 lětami na wopomnjeće padłych ruskich wojakow w bitwje pola Lipska.

Z cyrkwinskeho swěta

W Šwedskej chcedza film zestajeć wo wšednym dźěle duchowneho. Mjez młodzinu ma so zajim za duchownske powołanje posylnić. W Šwedskej je wulki nedostatk na duchownych a cyrkej so nadźija, zo młodžina přez tajki film zrozumjenje dóstanje za duchownske powołanje.

W Jendzelskej je 5 fararjow započalo w fabrikach jako prosći dźěłaćerjo dźělać. Jim dže wo to, zo by so cyrkej zeznała z modernym fabrik-skim swětom.

W Holandskej přeprósytaj lékařej 80 křesćanskich lékařow ze 16 wšelakich krajow w Aziji, w Africe, w Europje a w Americi na zhromadne mjezynarodne wuradžowanje. Rečalo je so wo lékařskich problemach wobmjezowanja ličby porodow, wo podlěšenju žiwjenja, wo hojenju přez modlenje a wo wšelakich problemach lékařskeje etiki.

W Holandskej je so katolski farar wobroćil na ewangelskeho, zo by w katolskej šuli na ewangelske wašnje dźěći rozwučował. Wězo jenož na wobmjezowany čas. Katolskemu fararaj bě wažne, zo by jeho młodžina so zeznała z wěru ewangelskeje cyrkwe.

Indiske knježerstwo je lékařej a soťfe Breklumskeho misionkeho towarstwa dowoliło do Indiskeje přińć.

W Japanskej je 12 000 japansko-lutherskich křesćanow ze 115 duchownymi so zjednočiło do jedneje cyrkwe.

W USA Ewangelscy, Katolscy a Židža zhromadnje wujuja přećiwo radowym přesćehanjam.

Kirche

Z wosadow

Bukecy. Njedzelu, 10. nazymnika, zeńdže so nahladna ličba w Bukečanskim wosadnym domje, mjez nimi tež serbski superintendent a tachantski knjez farar Andricki, zo bychu 50-lětny jubilej tutoho domu hódnje woswjećili. Wosadny farar spominaše na zajimawe stawizny farskeho statoka w Bukecach a kak je wosada tak rjanu a nadobnu žurlu dóstała, kaž ju w Serbach jenož hišće Bukečanska wosada ma. Bukečanjo su džensa hišće swojemu lubemu njeboh fararjej superintendentej Mjerwi džakowni. W.

Malešecy. Lědom, zo běše br. farar Albert z Malešec na Michalsku faru w Budyšinje přechahnył, móžeše serbski superintendent 21. njedzelu po swjatej Trojicy, 3. 11. 1963, bratra fararja Křesćana-Friedeberta Dolheho (Lange) za noweho Malešanskeho fararja na jich kermuši zapokazać. Wón zložil swoje předowanje na 2. Kor. 4, 16 „My njewoslabnjemy“. Japoštoł Pawoł tu njenapomina, zo njebychmy woslabnyli, ale wón z tajkej wěstosću praji, zo njewoslabnjemy, přetož Chrystus je we nas słabych mócný. Bjez jeho mocy však njebychmy wutrali w bédženju z duchownymi mocami tutoho swěta, přetož mamy předować Chrystusowe čerpjenje a stawanje, pohóršk a hluposć čłowjeskej

mudrosći. A je však tola móc Boža, kotraž zbožnych čini wšitkich, kiž na to wěra.

My přejemy našemu lubemu bra-trej, kotryž je hač dotal w Němcach

skutkował (w Riesa — nad Łobjom), zo by Boh Knjez jeho skutkowanje zohnował mjez Serbami, a smy jemu džakowni, zo chce serbsku reč hišće dowuknyć. W.

Nazymske schadžowanje Sakskeje ew.-luth. synody

11.—15. 11. 1963 w Drježdžanach

Synodalne kemše, na kotrychž předowaše biskop. D. Noth, běchu pón-dželu, 11. 11. 1963, w 11 hodž. Dokelž mějach w Rakecach kermušne kemše, njemóžach w Drježdžanach ke mši hić.

Na popołdnišim zeńdženju synody rozprawješe biskop wo dźěle zašleho lěta. Wón zaběraše so najprjedy z kublanjom našeje młodžiny a potom ze skutkowanjom cyrkwe w zjawnosći. Skončnje doda někotre podawki a ličby, z kotrychž čacu Wam někotre dale dać.

Za krótke dny wuńdže nowy nakład němskich spěwarskich w 40 000 eksemplarach. Tute spěwarske změja potom jako přilokk nowy rjad Božeje služby. (My so tež zaběramy zmyslu, kak móhli našim serbskim wosadam do ruki dać nowu liturgiju serbskich kemšow. W někotrych wosadach však smy rozdawali hektografowane formulary. Je pak to dosahace?) Nowa liturgija je powšitkownje wjele připóznaća dóstała, dokelž wosebje našim cyrkwinskim chóram nowe móžnoty poskića.

Cyrkwinske chóry Sakskeje cyrkwe su so lětsa w 10 městach zetkali — tež w Budyšinje. Na 12 000 spěwarjow je so wobdźěliło. W januaru bě wušol nowy zešiwk notow w 10 000 eksemplarach, ale hižom za jedyn tydžeń bu 15 000 eksemplarow skazane. To tola dopokazuje čile žiwjenje w našich cyrkwinskich chórach. Zbytne eksemplary su so bórže dodać móhli. To džakownje připóznamy. Kniha preludijow so prihotuje. Kantor hraje na piščelach dlěši abo krótsi zawod, kotryž reka „preludij“ (Jako hólčec — jako mały hólčec běch měnjenja, zo knjez kantor choral najprjedy sam proběruje, prjedy hač wosada sobu spěwa. Nětk pak ja wěm, kak rjane a wažne dźěle našich Božich službow preludije su a kak wjele prócy naši kantorjo na nje naložuja.)

W Křižnej cyrkwi w Drježdžanach su so na reformaciskim swjedženju 1963 nowe piščele poswjećile. Na Božej službje a koncertomaj tutoho dnja je so na 10 000 ludžiw wobdźěliło. Piščele, kotraž je firma Jehmlich w Drježdžanach natwariła, su te najwjetše, kiž su po wójnje po cyłej Němskej demokratiskej republice nastale.

Wulka kedžbnosć so zložuje na skutkowanje lektorow, kotřiž pak sami kemše nawjeduju, a předowanja čitaja, hdyž tu farar njeje abo wěste

dźěle přewozmu, kaž čitanja ze swjateho Pisma abo prizjewjenja.

Wewšitkich wosadach Sakskeje cyrkwe je so 9. 11. 1963 spominało na hrózbny a nječłowjeski njeskutk před 25 lětami. My drje smy lěta dolho w mjenje Jezom Chrysta wojowali přećiwo duchej suroweho knjejestwa nacionalsocialistow, ale my so sami wobskoržujemy, zo njejsmy zmužiči so wuznawali, zo njejsmy swěrnjo so modlili, zo njejsmy wjeselšo wěřili a horcyšo lubowali.

W lěće 1964 budže so po wšej Němskej ewangelskej cyrkwi zběrać za znowanatwarjenje Božich a wosadnych domow w Drježdžanach.

65 młodych čłowjekow je po 1958 na jene cyle lěto dobrowólnje služilo we wustawach znutřkowneho misionstwa a je tam pomhało starych, chorych a bédnych wothladać.

Mišnjanska ewangelska akademija, hdžež je tež wjele Serbow pobyla, je noweho rektora dóstała. Farar Heidrich-Meisner, dotal w Drježdžanach, budže 19. 1. 1964 do swjeho noweho zastojnstwa zapokazany.

W hodownym času 1963 budžemy so zaso wobdźělic móc při składowanju darow lubosće za hlódnych po wšem swěće. (W přichodnym, hodownym čísle chcemy nadrobnišo wo tym pišać.)

20. a 21. oktobra 1962 zeńdžechu so pozawnisća našeje cyrkwe w Karl-Marx-Stadt. Na 2000 dujerjow bě.

250 studentow našeje cyrkwe prihotuje so na duchownske powołanje.

43 kandidatow a 6 kandidatkow je w zašłym lěće swoje 2. teologiske pruwowanje zložilo. (6 kandidatkow!) Šće hižom žonu nazhonili jako fararja na předowanju abo při pohrjebje? Synoda budže so na swojim přichodnym schadžowanju dyrbjec zaběrać z prašenjom žónskich fararjow. My však hač dotal hišće žanu serbsku kandidatku nimamy, ale mi by tola jara jara wažne bylo, Waše měnjenje wo tym zhonić.)

W Moritzburku je 11 diakonow swoje wukublanje dokončiło. W Ra-debeulu je 8 šulerkow swój eksamen wobstało.

Wirth, serbski superintendent, sobustaw sakskeje synody.

Nakład Domowina. — Wuchadza z licencu č. 417 nowinskeho zarjada pola předsydy ministerskeje rady NDR jónkróć za měsac. — Rjaduje Konwent serbskich ewangelskich duchownych. — Hłowny zamowity redaktor: superintendent Gerhard Wirth - Njeswačidlski. — Čiśc: III-4-9, Nowa Doba, čišćernja Domowiny w Budyšinje.